

De stations verrijzen uit

Een beter onthaal van de reizigers en een uitgebreide dienstverlening in de treinen en in de stations, dat zijn enkele prioriteiten van NMBS. De directie Stations is vanaf nu verantwoordelijk voor alle stations, stopplaatsen en parkings. Een serieuze uitdaging. Er worden heel wat stations

gebouwd of gerenoveerd, maar die moeten natuurlijk ook goed beheerd worden (schoonmaak, onderhoud enz.). Een goed gestructureerde organisatie, samen met alle personeelsleden van de directie, zal dit mogelijk maken.

Stationsproject Oostende

hun as

Dit dossier zoomt in op de opdrachten van de directie Stations voor de 550 stations en stopplaatsen, maar neemt je vooral ook mee naar een aantal boeiende stationsprojecten. En de directie Stations wil met die projecten heel wat doelstellingen waarmaken. Het station van

morgen moet dynamisch, intermodaal, toegankelijk, duurzaam en veilig zijn. Maar die nieuwe stations willen vooral ook voldoen aan de volgende objectieven: een beter onthaal, een betere indeling van de ruimte met aandacht voor het architecturale aspect, een betere perroninfra-

structuur, toegankelijkheid voor minder mobiele personen, een goede verbinding met andere vervoersmiddelen, een vlotte verkeerssituatie rond het station, de stedelijke ontwikkeling van de stationsomgeving, respect voor de veiligheids- en milieunormen enz.

Masterplan Mechelen

Zoom op 17 stationsprojecten

Er zijn stationsprojecten in alle maten en gewichten. Soms gaat het over volledig nieuwe stations met een stationsomgeving die verder ontwikkeld wordt tot een volwaardig stadsdeel. In andere gevallen gaat het over beperktere renovaties of uitbreidingen.

In dit artikel stellen we je 17 projecten voor. We zoomen in op 4 masterplans, nl. Bergen, Gent-Sint-

Pieters, Brussel-Noord en Mechelen, waarbij het volledige station en de stationsomgeving vernieuwd worden. Daarnaast hebben we het ook over 13 andere grote en minder grote projecten, verspreid over heel het land, die al in uitvoering zijn of waarvan de werken op korte termijn zullen starten.

Soms maken de werken die we bespreken ook deel uit van een

groter project dat al gedeeltelijk werd afgewerkt.

Omdat een nieuw station of een nieuwe stationsomgeving ook van groot belang is voor de stad of de regio, worden er dikwijls samenwerkingsverbanden opgestart met verschillende publieke instanties.

Zet je schrap voor een virtuele tocht langs de Belgische stations.

 7.633 instappende reizigers/dag
 2017

Het station van Bergen verbindt de stad

Het nieuwe station van Bergen is een ambitieus mobiliteitsproject dat een belangrijke rol speelt in de stedelijke ontwikkeling. Het stationsproject verbindt het oude en het nieuwe stadsdeel (de Grand Prés-wijk), maar zorgt met een congrescentrum, een hotel en binnenkort bureaus en nog meer overnachtingsmogelijkheden ook

voor een nieuwe wijk in de stad. Tegen 2017 wordt dit nieuwe station in gebruik genomen.

Het station van Bergen wil een belangrijke rol spelen in het leven van haar klanten (treinreizigers, busreizigers, fietsers, voetgangers) door tegemoet te komen aan hun noden qua vervoer, diensten (fietspunten, crèches...), winkels, toegankelijkheid perrons, veiligheid enz. Ook het intermodale aspect is

volop aanwezig in Bergen. Naast de drie perrons die voorbehouden zijn voor de treinen is er, aan de kant 'stad', een perron dat zowel gebruikt wordt door treinen als door bussen, en een perron dat gebruikt wordt door bussen, privé-voertuigen (kiss&ride) en taxi's.

Het station, met twee ondergrondse parkings (862 plaatsen), één aan elke kant van het station, zal aangesloten zijn op de ringweg rond de stad en op de autosnelweg. Ten slotte staat ook de verfraaiing van de stationsomgeving (Leopoldsplein en nieuw Congresplein) op het programma.

 53.954 instappende reizigers/dag
 2024

Gent-Sint-Pieters, modern multimodaal knooppunt in de stad

Gent-Sint-Pieters, het belangrijkste station in Vlaanderen qua aantal instappende reizigers, ondergaat momenteel een grondige metamorfose. In 2024, na afloop van de werken, zal het nieuwe station een

echt multimodaal knooppunt vormen met o.a. een rechtstreekse overstap tussen tram, bus en trein via een grote open stationshal onder de perrons. Er komt ook een nieuwe ondergrondse fietsstalling voor 10.000 fietsen. De nieuwe pendelparking biedt plaats voor 2.800 auto's en is via een nieuwe

verbindingsweg aangesloten op de R4, de ring rond Gent.

Er blijven 12 perrons in Gent-Sint-Pieters, maar ze worden breder en ze worden overkapt door één doorlopende, transparante structuur. In de nieuwe stationshal, die het historische stationsplein zal verbinden met de zuidelijke wijk, komt er een waaier aan diensten en activiteiten. Aan de zuidzijde van het station komt er ook een nieuw stationsplein met een nieuwe stationsgevel.

In de stationsomgeving komen er een aantal nieuwe kantoorgebouwen, winkels en woningen.

Aarlen

 Volledige renovatie van het stationsgebouw, zowel binnen- als buitenkant

 2014-2016

Aat

 Renovatie van de binnenkant van het station

- Vernieuwing van de lambriseringen en bescherming van het andere houtwerk
- Nieuwe vloerbekleding
- Afwerking van de muren en de plafonds
- Nieuwe loketten
- Nieuwe elektrische installatie en nieuwe verwarming
- Aanleg toegangshelling naar de stationshal

 Van september 2014 tot eind 2016

Antwerpen-Berchem

 • Nieuw fietsgebouw met 2.500 plaatsen

- Fietsbrug over de Uitbreidingsstraat
- Upgrade van de westelijke ingang
- Een nieuwe concessie

 Het project is al gestart, het einde is voorzien tegen 2015.

Liedekerke

"Uniek aan het nieuwe stationsproject in Liedekerke is de mix van stedelijke stationsfuncties in de groene omgeving. Ik vond het heel boeiend om samen met alle projectpartners, bouwheren, studie bureaus en collega's naar de beste oplossingen te zoeken en die te integreren in één totaalontwerp voor alle gebruikers: reizigers, buurtbewoners en toevallige voorbijgangers. Houd het in de gaten want binnen enkele jaren zal je Liedekerke niet meer herkennen!"

Bert Busselen, ingenieur-architect bij B-ST

NMBS Stations heeft natuurlijk nog veel andere projecten op stapel staan. In het meerjareninvesteringsplan (periode 2013-2025) zijn er voor **132 van de 550 stations en stopplaatsen** in België specifieke investeringen voorzien.

Het investeringsplan voor de volledige spoorweggroep (NMBS, Infrabel, HR Rail) voorziet een totaalbedrag van 28,71 miljard euro.* Daarvan is er 3,05 miljard euro voorzien voor het onthaal van de reizigers, waarvan **2,3 miljard** voor het 'onthaal' in de stations en stopplaatsen.

* Alle types financieringen, in € 2014.

Brussel-Schuman

- Opbouw station in verschillende niveaus:
 - **Niveau -1:** autoverkeer
 - **Niveau -2:** treinverkeer: 4 sporen en een station met een aantal concessies
 - **Niveau -3:** metroverkeer

• De werken zijn volop bezig, het einde is voorzien tegen 2015.

Jette

- Renovatie van het beschermde stationsgebouw
- Nieuwe loketten, wachtzaal, sanitair

• 2015-2017

- Nieuw stationsgebouw
- Nieuwe toegang tot de perrons met liften
- Nieuwe perrons met nieuwe luifels
- Nieuwe fietsenstalling met 776 plaatsen
- Vernieuwing van de parking (569 plaatsen)
- Aanleg van de publieke ruimte met o.a. een fietsers- en voetgangersoversteek

• De werken zijn al gestart, het einde is voorzien tegen 2017.

Oostende

- • Renovatie en uitbreiding van het station
- Nieuw parkeergebouw met 680 plaatsen
- Nieuwe fietsenstalling met 1.250 plaatsen
- Nieuwe en langere perrons met een volledige overkapping en een voetgangersbrug
- Nieuw tram- en busstation

 De werken zijn reeds gestart, het einde is voorzien tegen 2017.

Roeselare

- • Vernieuwd stationsgebouw met centrale doorgang die beide stadsdelen met elkaar verbindt
- Nieuwe ondergrondse parking voor 559 wagens
- Nieuwe fietsenstalling met 939 plaatsen
- Verhoogde en beter toegankelijke perrons
- Nieuw busstation
- Ontwikkeling stationsomgeving

 De werken zijn reeds gestart, het einde is voorzien tegen 2017.

Schaarbeek

- • Nieuwe wachtzaal
- Nieuwe fietsenstalling (130 pl.)

 2015-2016

Namen

"Het nieuwe station van Namen en het parkeergebouw zijn het perfecte voorbeeld van intermodaliteit tussen trein, bus en auto. Het zal ook een echt verkeersknooppunt zijn, met een waaier aan diensten. Ik ben trots dat ik deel mag uitmaken van de werkgroep die actief meewerkt aan de realisatie van dit project. Het is een ambitieus en kwalitatief project en bovendien een buitenkans voor de stedelijke ontwikkeling van Namen, mijn stad. Ik ben heel erg nieuwsgierig naar het resultaat en ik ben ervan overtuigd dat de reizigers er enthousiast zullen op reageren."

Caroline Navez, ingenieur-architect bij B-ST

Verviers-Centraal

- Volledige herinrichting van de onthaalzone in het station en herstelling van het dak

2014-2018

Vilvoorde

- Renovatie van de bestaande onderdoorgang
- Nieuwe onderdoorgang met liften en roltrappen, wat zorgt voor een goede toegankelijkheid van het station
- Nieuwe perrons
- Nieuwe luifels

2014-2019

Waterloo

- Bouw van een nieuw ondergronds stationsgebouw naast de brede onderdoorgang (nieuwe bouwaanvraag moet ingediend worden)
- Bouw van 2 onthaalluifels aan beide kanten van de sporen, die naast hun multimodale functie ook een rol hebben als herkenningspunt
- Bouw van 2 parkings, met respectievelijk 220 en 130 plaatsen
- Inrichting van de stationsomgeving, inclusief het busstation

2015-2025

Multimodaal station (bouwaanvraag ingediend)

- Inrichting van het busstation op het stationsgebouw (la 'dalle')
- Realisatie van de gevels van la 'dalle' en inrichting van het Travel Centre
- Creatie van kiss&ride-zone en heraanleg van de wegen

2015-2018

Parkeergebouw met 470 plaatsen

- Constructie van het parkeergebouw
- Verbetering van de toegangswegen voor de zachte weggebruiker en aanleg van een toegangsweg om het verkeer rond het Chevalrondpunt vlotter te laten verlopen

Werken gestart, einde voorzien in 2016

22.980 instappende reizigers/dag
2022

Mechelen, een volledig nieuwe stationsomgeving

In Mechelen werd een masterplan uitgewerkt voor een volledig nieuwe stationsomgeving. Het zal van Mechelen een aantrekkelijk en dynamisch mobiliteitsknooppunt maken, met goede aansluitingen

tussen de verschillende vervoersmiddelen, o.a. richting luchthaven. De stationswijk zal ook beter verbonden zijn met het stadscentrum en de Coloma-wijk. Het Ragheno-gebied krijgt een betere ontsluiting waardoor dit stadsdeel verder ontwikkeld kan worden.

Mechelen krijgt een volledig nieuw stationsgebouw en nieuwe perrons. Er komt ook een ondergrondse pendelparking voor 2.000 auto's, die bovendien rechtstreeks aangesloten is op de Tangent (ringweg). Dankzij de Tangent zal het station makkelijk bereikbaar zijn, zonder het stadscentrum te belasten. Het aantal fietsenstallingen wordt ook uitgebreid van 1.800 naar 5.500 plaatsen. Ten slotte komt er ook een nieuw busstation met 18 perrons.

Tegen 2022 zullen de werken in Mechelen klaar zijn.

48.804 instappende reizigers/dag
2017

Een nieuw gezicht voor Brussel-Noord

De renovatie van Brussel-Noord startte in 2010, o.a. met een volledig nieuw Travel Centre. De doelstellingen voor de renovatie van dit belangrijke Brusselse station zijn niet min. De werken moeten zorgen voor een vlottere overstap tussen de verschillende

vervoersmiddelen in en buiten het station, een betere toegankelijkheid voor personen met een beperkte mobiliteit en dat allemaal in een aangename omgeving en met een maximum aan respect voor de authentieke materialen.

NMBS Stations startte er onlangs de volgende fase van de werken, waarvan het einde voorzien is in

2017. Op het programma staat een volledige reorganisatie van de doorstroming in het station. Zo zullen de drie toegangen, kant Aarschotstraat, volledig vernieuwd worden en uitmonden in een lichtovergoten stationshal. Het niveau – 1 zal omgebouwd worden tot een intermodale zone, die bovendien rechtstreeks verbonden is met de stationshal en de gang kant Brussel-Centraal. Er komen ook heel wat fietsvoorzieningen, met een toename van het aantal stalplaatsen. Het station krijgt ten slotte ook nieuwe liften en roltrappen, en heel wat nieuwe winkels en diensten.

Directie Stations verantwoordelijk voor alle stations en stopplaatsen

De opdrachten van de directie Stations

- Investeren in de bouw en renovatie van stations
- De ruimtes beheren
- Het budget respecteren

Nico Geysenbergh van de STIT-ploeg in Brussel

Wat is er veranderd sinds 1 januari 2014?

1. Een uitgebreider takenpakket

De directie Stations is vanaf nu verantwoordelijk voor alle 550 stations en stopplaatsen van het land.

- De directie is niet alleen verantwoordelijk voor de bouw, de renovatie en het onderhoud van de gebouwen en de parkings van alle stations en stopplaatsen, maar ook voor de perrons en de toegang tot de perrons.
- Ze staat vanaf nu in voor het grote en het kleine onderhoud en de schoonmaak in alle stations, stopplaatsen en parkings.
- De directie Stations baat alle stationsparkings uit.

2. Gedeeltelijke overheveling van personeelsleden van de directie Transport naar Stations

Stations is nu verantwoordelijk voor de schoonmaak van de publieke ruimtes en het afvalbeheer in alle stations en stopplaatsen. Daarom werden een aantal personeelsleden van de directie Transport, die instonden voor de schoonmaak van de ex-NMBS-stations, overgeheveld naar de directie Stations. De hulp aan personen met een beperkte mobiliteit, een opdracht van de B for You-teams, blijft een taak van de directie Transport.

3. NIT-ploegen worden STIT

In de stopplaatsen zijn het de STIT-ploegen (Stations Intervention Teams) die instaan voor de schoonmaak van de perrons en de toegang ertoe, het groenbeheer en de kleine technische onderhoudswerken (herstellen van een gat, een ruit, een trede, kleine schilderwerken...). De STIT zijn NIT-ploegen die

overgeheveld werden van Infrabel naar NMBS Stations.

De uitdaging van de directie Stations

1. Dezelfde politiek toepassen

voor de perrons van de stopplaatsen als voor de perrons van de stations, maar dan natuurlijk op kleinere schaal. De uitdaging? Het onderhoud op een doeltreffende manier organiseren en oplossingen vinden in de strijd tegen het vandalisme.

2. Een goed gestructureerde organisatie

opzetten om te zorgen voor een goede integratie van de overgeheveld personeelsleden.

3. Instaan voor het technische onderhoud en de grote herstellingen

in alle stations en parkings, en vanaf nu ook op alle perrons en de toegangen ertoe (liften en roltrappen). Dat zorgt voor heel wat extra werk.